

Nội dung bài viết

1. [Bài văn mẫu 1: Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài thơ Sóng hay](#)
2. [Bài văn hay 2: Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài thơ Sóng lớp 12](#)
3. [Bài văn mẫu 3: Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài thơ Sóng](#)
4. [Bài văn mẫu: Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài thơ Sóng hay nhất](#)
5. [Dàn ý chi tiết: Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài thơ Sóng](#)

Bài văn mẫu 1: Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài thơ Sóng hay

Xuân Quỳnh, đã mượn hình tượng sóng để diễn tả những cảm xúc, tâm trạng, những sắc thái tình cảm vừa phong phú, vừa phức tạp, vừa thiết tha sôi nổi của một trái tim phụ nữ đang rạo rực, khát khao yêu đương.

Xuân Quỳnh, như mọi người đều biết, là nhà thơ của hạnh phúc đời thường. Thơ chị là tiếng lòng của một tâm hồn luôn luôn khao khát tình yêu, gắn bó hết mình với cuộc sống hàng ngày, trân trọng, nâng niu và chi chút cho hạnh phúc bình dị của đời thường.

Trong các nhà thơ Việt Nam hiện đại, Xuân Quỳnh là một trong số những người xứng đáng được gọi là nhà thơ của tình yêu. Chị viết nhiều, viết hay về tình yêu, trong đó Sóng là một bài thơ đặc sắc. Đến Xuân Quỳnh, thơ Việt Nam hiện đại mới có được một tiếng nói bày tỏ trực tiếp những khát khao tình yêu vừa hồn nhiên, chân thật, vừa mãnh liệt, sôi nổi của một trái tim người phụ nữ.

Tình yêu là một đề tài muôn thuở của thơ ca. Nhiều nhà thơ nổi tiếng đã viết về tình yêu bằng một cảm hứng mãnh liệt, in đậm dấu ấn tâm hồn, tư tưởng và phong cách nghệ thuật của mình. Xuân Diệu trước đó đã mượn hình tượng biển để nói về tình yêu, còn Xuân Quỳnh, chị đã mượn hình tượng sóng để diễn tả những cảm xúc, tâm trạng, những sắc thái tình cảm vừa phong phú, vừa phức tạp, vừa thiết tha sôi nổi của một trái tim phụ nữ đang rạo rực, khát khao yêu đương.

Cùng với hình tượng "sóng", bài thơ này còn có một hình tượng nữa là "em" - cái tôi trữ tình của nhà thơ. Sóng là hình ảnh ẩn dụ của tâm trạng người con gái đang yêu, là sự hoá thân, phân thân của cái tôi trữ tình - một kiểu đặc biệt của cái tôi trữ tình nhập vai. Hai "nhân vật" trữ tình này (sóng và em) tuy hai mà một, có lúc phân đôi ra để soi chiếu vào nhau, làm nổi bật sự tương đồng, có lúc lại hoà nhập vào nhau để tạo nên sự âm vang, cộng hưởng. Hai hình tượng này đan cài quấn quýt với nhau như hình với bóng, song song tồn tại từ đầu đến cuối bài thơ, soi sáng, bổ sung cho nhau nhằm diễn tả một cách mãnh liệt hơn, sâu sắc và thấm thía hơn khát vọng tình yêu đang cuộn trào dâng trong trái tim nữ thi sĩ.

Hình tượng "sóng" là một tìm tòi nghệ thuật độc đáo của Xuân Quỳnh. Hình tượng song trước hết được gợi ra từ âm hưởng dào dạt, nhịp nhàng của bài thơ. Đó là nhịp

của những con sóng trên biển cả liên tiếp triền miên vô hồi vô hạn. thể thơ năm chữ không ngắt nhịp lên tiếp đã tạo nên nhịp điệu của những con sóng biển lúc dạt dào sôi nổi lúc sâu lắng chạy dài suốt bài thơ. Song âm điệu chung của cả bài thơ không phải chỉ là âm điệu nguyên con sóng. Nó còn là âm điệu của một nỗi lòng đang tràn ngập khao khát tình yêu vô hạn đang rung lên đồng điệu hòa hợp với sóng biển., hòa hợp tới nỗi không còn biết đâu là đâu là nhịp điệu của sóng biển đâu là nhịp điệu của thi sĩ nữa. Xuân Quỳnh đã mượn hình tượng sóng để thể hiện nhịp điệu tâm hồn mình đang bùng cháy một tình yêu mãnh liệt, không chịu yên định mà đầy biến động, khao khát. Qua hình tượng "sóng", Xuân Quỳnh đã diễn tả vừa cụ thể vừa sinh động những trạng thái, tâm trạng, những cung bậc tình cảm khác nhau trong trái tim của người phụ nữ đang rạo rức yêu đương. Mỗi trạng thái tâm hồn cụ thể của người phụ nữ đang yêu đều có thể tìm thấy sự tương đồng của nó với một khía cạnh, một đặc tính nào đó của sóng.

Mở đầu bài thơ là trạng thái tâm lí đặc biệt của một tâm hồn đang khao khát yêu đương, đang tìm đến một tình yêu rộng lớn hơn. Xuân Quỳnh đã diễn tả thật cụ thể cái trạng thái khác thường, vừa phong phú vừa phức tạp trong một trái tim đang cồn cào khao khát tình yêu. Tinh khí của người con gái đang yêu, cũng như sóng vậy thôi, vốn mang trong nó nhiều trạng thái đối cực: "Dữ dội và dịu êm, ồn ào và lặng lẽ"... Và cũng như sóng, trái tim người con gái đang yêu không chịu chấp nhận sự tầm thường, nhỏ hẹp, luôn vươn tới cái lớn lao có thể đồng cảm, đồng điệu với mình: "Sóng không hiểu nổi mình, Sóng tìm ra tận bể" Có thể thấy, ngay trong khổ thơ đầu tiên này một nét mới mẻ trong quan niệm về tình yêu. Người con gái khao khát yêu đương nhưng không còn nhẫn nhục cam chịu nữa. Nếu "sóng không hiểu nổi mình" thì sóng nhất quyết từ bỏ nơi chật hẹp ấy để "tìm ra tận bể" đến với cái cao rộng bao dung. Thật là minh bạch và cũng thật là quyết liệt.

Nỗi khát vọng tình yêu xôn xao, rạo rức trong trái tim con người trong quan niệm của Xuân Quỳnh, là khát vọng muôn đời của nhân loại mà mãnh liệt nhất là của tuổi trẻ. Nó cũng như sóng, mãi mãi trường tồn, vĩnh hằng với thời gian. Từ ngàn xưa, con người đã đến với tình yêu và mãi mãi cứ đến với tình yêu. Con người, tình yêu bao giờ cũng là một khát vọng bất hủ:

Ôi con sóng ngày xưa

Và ngày sau vẫn thế

Nỗi khát vọng tình yêu

Bồi hồi trong ngực trẻ

Khi tình yêu đến như một tâm lí tự nhiên và thường tình người ta luôn có nhu cầu tự tìm hiểu và phân tích. Nhưng tình yêu là một hiện tượng tâm lí khác thường, đầy bí ẩn không thể giải thích bằng lí lẽ thông thường., làm sao có thể giải đáp được câu hỏi về

khởi nguồn của tình yêu. Cái đi yên mà trước đó từng làm Xuân Diệu băn khoăn”Làm sao cắt nghĩa được tình yêu?” thì nay, một lần nữa lại được Xuân Quỳnh bộc bạch một cách hồn nhiên, thật dễ thương. Tình yêu cũng giống như sóng biển, như gió trời vậy thôi, làm sao mà lí giải được. Nó cũng tự nhiên, hồn nhiên như thiên nhiên, và cũng khó hiểu không ngờ như thiên nhiên:

Sóng bắt đầu từ gió

Gió bắt đầu từ đâu

Em cũng không biết nữa

Khi nào ta yêu nhau.

Tình yêu cũng gắn liền với nỗi nhớ khi xa cách. Nỗi nhớ của một trái tim đang yêu được Xuân Quỳnh diễn tả thật mãnh liệt. Một nỗi nhớ thường trực cả khi thức, cả khi ngủ, bao trùm lên cả không gian và thời gian. Một nỗi nhớ cồn cào, da diết, không thi nao yên, không thể nào nguôi. Nó cuộn tròn, dào dạt như những đợt sóng biển triền miên, vô hạn, vô hạn. Nhịp thơ trong suốt bài thơ này là nhịp sóng, nhưng rõ nhất, dào dạt, hăm hở, náo nức nhất, mãnh liệt nhất là ở đoạn thơ này:

Con sóng dưới lòng sâu

Con sóng trên mặt nước

Ôi con sóng nhớ bờ

Ngày đêm không ngủ được.

Và như trên đã nói, vẫn là hình tượng song hành của sóng và em bổ sung, đáp đối cho nhau nhằm diễn tả sâu sắc hơn, ám ảnh hơn tình yêu và nỗi nhớ cùng với lòng thủy chung vô hạn của một trái tim đang rao rục yêu thương. Nỗi nhớ được diễn tả qua hình tượng con sóng nhớ bờ "ngày đêm không ngủ được" vẫn chưa đủ, chưa thỏa, lại được thể hiện một lần nữa qua nỗi nhớ trực tiếp của nhà thơ: "Lòng em nhớ đến anh, Cả trong mơ còn thức". Nỗi nhớ tràn đầy lòng yêu của nữ thi sĩ. Nỗi nhớ thường trực trong mọi không gian và thời gian, không chỉ tồn tại trong ý thức mà còn len lỏi trong tiềm thức, xâm nhập vào cả trong giấc mơ. Nhưng đòi hỏi, khao khát yêu đương của người con gái được bộc lộ thật mãnh liệt nhưng cũng thật giản dị song chỉ khao khát tới bờ cũng như em khao khát có anh! Tình yêu của người con gái thiết tha, mãnh liệt, trong sáng, giản dị, thủy chung, duy nhất. Qua hình tượng "sóng" và "em", Xuân Quỳnh đã nói lên thật chân thành, táo bạo, không hề giấu giếm cái khát vọng tình yêu sôi nổi, mãnh liệt của mình – một phụ nữ, một đi đâu thật hiếm thấy trong văn học Việt Nam.

Xuân Quỳnh viết bài thơ Sóng năm 1967, khi mà chị đã từng nếm trải sự đổ vỡ trong tình yêu. Song, người phụ nữ hồn nhiên tha thiết yêu đời này vẫn còn ấp ủ biết bao hi vọng, vẫn có một niềm tin vào hạnh phúc trong tương lai. Vừa tự động viên, an ủi mình, chị vừa tin vào cái đích cuối cùng của một tình yêu lớn như “con sóng nhất định sẽ tới bờ”, “dù muôn vàn cách trở. Vì thế, ý thức về thời gian chưa làm cho chị lo âu mà chỉ làm cho chị thêm tin rằng:

Cuộc đời tuy dài thế

Năm tháng vẫn qua đi

Như biển kia dẫu rộng

Mây vẫn bay về xa.

Sóng là một bài thơ tình yêu rất tiêu biểu cho tư tưởng và phong cách thơ Xuân Quỳnh ở giai đoạn đầu. Một bài thơ vừa xinh xắn, duyên dáng, vừa mãnh liệt, sôi nổi, vừa hồn nhiên, trong sáng, vừa ý nhị, sâu xa. Sau này, khi đã nếm trải nhiều cay đắng trong tình yêu, giọng thơ Xuân Quỳnh không còn phơi phới bốc men say nữa, nhưng cái khát vọng tình yêu vẫn tồn tại mãi mãi trong trái tim tràn ngập yêu thương của chị.

Bài văn hay 2: Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài thơ Sóng lớp 12

Nhà nghiên cứu Trần Đăng Suyên đã từng nhận định về bài Sóng của Xuân Quỳnh như sau: “Đến Xuân Quỳnh, thơ hiện đại Việt Nam mới có một tiếng nói bày tỏ trực tiếp những khao khát tình yêu vừa hồn nhiên chân thực, vừa mãnh liệt sôi nổi của một trái tim phụ nữ”. Và quả thực đúng như vậy, tình yêu đó, khát khao mãnh liệt cháy bỏng đó đã được hữu hình hóa qua hai hình tượng “sóng” và “em” để từ đó làm bật lên tình yêu tuổi trẻ khát khao, mãnh liệt.

Trong bài thơ này, tồn tại song song hai hình tượng là “sóng” và “em” chúng bổ sung, tương hỗ cho nhau làm nổi bật chủ đề chính của tác phẩm. Sóng chính là hình ảnh ẩn dụ của tâm trạng người con gái khi yêu, đây là dạng thức của cái tôi trữ tình nhập vai. Chúng được tách làm hai, nhưng thực tế chỉ là một – nhân vật trữ tình. Khi phân tách, khi hòa quyện với nhau, soi chiếu nhau, cộng hưởng làm bật lên tình yêu tha thiết nồng cháy.

Sóng không phải là hình tượng mới mẻ trong thi ca khi nói về tình yêu. Ta đã biết đến sóng của Xuân Diệu: “Anh xin làm sóng biếc/ Hôn mãi cát vàng em/ Hôn thật khẽ thật êm/ Hôn êm đềm mãi mãi/ Đã hôn rồi hôn lại/ Cho đến mãi muôn đời/ Đến tan cả đất trời/ Anh mới thôi dào dạt”. Sóng – vốn là hình tượng động, biểu trưng cho người đàn ông. Nhưng với sóng của Xuân Quỳnh chị đã mang đến những khám phá, phát hiện mới mẻ. Sóng – biểu trưng cho người phụ nữ, cho những khao khát tình yêu mãnh liệt

trong lòng ngực b ấ h ấ nhịp đập tình yêu. Không chỉ vật, hình tượng sông còn được gọi ra từ những âm hưởng dạt dào của cả bài thơ. Đó là những con sóng triền miên, nối tiếp nhau xô vào bờ. Để tạo nên nhịp điệu linh hoạt này, tác giả đã sử dụng thể thơ năm chữ, nhịp ngắt linh hoạt để làm bật lên con sóng khi ền ào, sôi nổi, khi lại dịu êm đắm thắm:

Dữ dội và dịu êm

Ồn ào và lặng lẽ

Đó cũng chính là những cung bậc cảm xúc của người con gái đang yêu. Dường như nhịp sóng kia như đang hòa chung nhịp đập với người con gái. Đôi khi ta không thể phân biệt nổi, sóng và em hòa với nhau thật nhịp nhàng. Và từ những hình ảnh của sông, em cũng trở dậy khát khao được truy nguyên ngu ền gốc của tình yêu: *Sông không hiểu nổi mình/ Sóng tìm ra tận bể*.

Dù chỉ là một phần rất nhỏ bé, nhưng sóng cũng rất mạnh dạn, không ngần ngại đi từ không gian nhỏ hẹp của sông để đến không gian lớn hơn tìm ra đáp án cho bản thân. Ngay trong hành động của sóng ta đã nhận thấy những quan niệm mới mẻ của Xuân Quỳnh về tình yêu: người con gái không thụ động mà chủ động để tìm đến tình yêu. Khao khát yêu đương đã được biểu lộ thành hành động mãnh liệt, không còn ngần ngại, cam lòng. Nỗi khát khao yêu thương xao xuyên trong trái tim của người con gái, đây đồng thời cũng chính à khát khao của toàn nhân loại:

Ôi sóng ngày xưa

Và ngày sau vẫn thế

Nỗi khát vọng tình yêu

Bồi hồi trong ngực trẻ

Khi tình yêu đến, bất cứ trong chúng ta ai cũng có nhu cầu cắt nghĩa, lí giải tình yêu. Nhưng đúng như Xuân Diệu đã từng nói: *“Làm sao cắt nghĩa được tình yêu”*, và ngay bản thân Xuân Quỳnh cũng phải thừa nhận. Tình yêu thực ra là một xúc cảm hết sức mong manh, mơ hồ, như sóng biển khi ền ào, khi lại dịu dàng n ềng ầm. Cũng bởi vậy mà: *“Sóng bắt đầu từ gió/ Gió bắt đầu từ đâu/ Em cũng không biết nữa/ Khi nào ta yêu nhau?”*.

Nếu có thể định nghĩa được chính xác nhất tình yêu, có thể đó chỉ là khi định tính qua nỗi nhớ. Nỗi nhớ c ền cào, mãnh liệt tha thiết, bủa vây xung quanh những người đang yêu. Nó như con sóng ạt, triền miên, vô hạn. Nhịp thơ đoạn này cũng trở nên gấp gáp hơn, nhanh chóng:

Con sóng dưới lòng sâu

Con sóng trên mặt nước

Ôi con sóng nhớ bờ

Ngày đêm không ngủ được

Lòng em nhớ đến anh

Cả trong mơ còn thức

Dường như nỗi nhớ “ngày đêm không ngủ được” vẫn chưa đủ để diễn tả nỗi nhớ da diết khắc khoải của người con gái với tình yêu. Bởi vậy, ngay sau đó phải nhấn mạnh thêm một lần nữa : “Lòng em nhớ đến anh/ Cả trong mơ còn thức”. Nỗi nhớ ngập đầy, cả không gian, thời gian, cả trong ý thức lẫn trong cõi tiềm thức ẩn kín. Chỉ từng ấy câu chữ thôi nhưng cũng đủ để diễn tả nỗi nhớ cồn cào, da diết của người con gái với người mình yêu thương. Tình yêu của người con gái vừa tha thiết, vừa mãnh liệt. Với hình tượng sóng và em chị đã không ngần ngại phô bày tình yêu sôi nổi, mãnh liệt của một người phụ nữ đang yêu.

Những vần thơ cuối cùng Xuân Quỳnh vừa thổ lộ trực tiếp vừa mượn hình tượng sóng để nói lên suy nghĩ, quan niệm, triết lý về tình yêu:

Làm sao để tan ra

Thành trăm con sóng nhỏ

Trong biển lớn tình yêu

Để ngàn năm còn vỗ

Cuộc hành trình của sóng dù mãnh liệt , khao khát yêu đương, biểu lộ tình cảm da diết đến bao nhiêu chẳng phải cuối cùng cũng là để hướng đến một tình yêu vĩnh hằng, bền vững cùng thời gian đó sao. Không chỉ tan ra, để tình yêu ngàn năm còn vỗ, không chỉ là tình yêu đôi lứa mà đó còn là tình yêu cuộc sống, này, cuộc đời này. Đó mới là cái đích cuối cùng mà Xuân Quỳnh hướng đến.

Sóng không phải là bài thơ quá dài, nhưng ý tứ hàm súc, sâu xa chứa đựng nhiều ý nghĩa. Đặc biệt qua hai hình tượng “sóng” và “em” đan cài, hòa quyện với nhau không chỉ nói lên những khao khát mãnh liệt của người con gái khi yêu mà còn cho thấy tình yêu đời, niềm yêu sống của một trái tim tha thiết yêu đời – Xuân Quỳnh.

Bài văn mẫu 3: Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài thơ Sóng

Xuân Quỳnh, như mọi người đều biết, là nhà thơ của hạnh phúc đời thường. Thơ chị là tiếng lòng của một tâm hồn luôn luôn khao khát tình yêu, gắn bó hết mình với cuộc sống hàng ngày, trân trọng, nâng niu và chi chút cho hạnh phúc bình dị của đời thường.

Trong các nhà thơ Việt Nam hiện đại, Xuân Quỳnh là một trong số những người xứng đáng được gọi là nhà thơ của tình yêu. Chị viết nhiều, viết hay về tình yêu, trong đó "Sóng" là một bài thơ đặc sắc. Đến Xuân Quỳnh, thơ Việt Nam hiện đại mới có được một tiếng nói bày tỏ trực tiếp những khát khao tình yêu vừa hồn nhiên, chân thật, vừa mãnh liệt, sôi nổi của một trái tim người phụ nữ.

Tình yêu là một đề tài muôn thuở của thơ ca. Nhiều nhà thơ nổi tiếng đã viết về tình yêu bằng một cảm hứng mãnh liệt, in đậm dấu ấn tâm hồn, tư tưởng và phong cách nghệ thuật của mình. Xuân Diệu trước đó đã mượn hình tượng biển để nói về tình yêu, còn Xuân Quỳnh, chị đã mượn hình tượng sóng để diễn tả những cảm xúc, tâm trạng, những sắc thái tình cảm vừa phong phú, vừa phức tạp, vừa thiết tha sôi nổi của một trái tim phụ nữ đang rạo rực, khát khao yêu đương.

Cùng với hình tượng "sóng", bài thơ này còn có một hình tượng nữa là "em" - cái tôi trữ tình của nhà thơ. Sóng là hình ảnh ẩn dụ của tâm trạng người con gái đang yêu, là

sự hoá thân, phân thân của cái tôi trữ tình - một kiểu đặc biệt của cái tôi trữ tình nhập vai. Hai "nhân vật" trữ tình này (sóng và em) tuy hai mà một, có lúc phân đôi ra để soi chiếu vào nhau, làm nổi bật sự tương đồng, có lúc lại hoà nhập vào nhau để tạo nên sự âm vang, cộng hưởng. Hai hình tượng này đan cài quấn quýt với nhau như hình với bóng, song song tồn tại từ đầu đến cuối bài thơ, soi sáng, bổ sung cho nhau nhằm diễn tả một cách mãnh liệt hơn, sâu sắc và thấm thía hơn khát vọng tình yêu đang cuộn trào dâng trong trái tim nữ thi sĩ.

Hình tượng "sóng" là một tìm tòi nghệ thuật độc đáo của Xuân Quỳnh. Hình tượng song trước hết được gọi ra từ âm hưởng dào dạt, nhịp nhàng của bài thơ. Đó là nhịp của những con sóng trên biển cả liên tiếp triền miên vô hồi vô hạn. Thể thơ năm chữ không ngắt nhịp lên tiếp đã tạo nên nhịp điệu của những con sóng biển lúc dạt dào sôi nổi lúc sâu lắng chạy dài suốt bài thơ. Song âm điệu chung của cả bài thơ không phải chỉ là âm điệu nguyên con sóng. Nó còn là âm điệu của một nỗi lòng đang tràn ngập khao khát tình yêu vô hạn đang rung lên đồng điệu hòa hợp với sóng biển., hòa hợp tới nỗi không còn biết đâu là đâu là nhịp điệu của sóng biển đâu là nhịp điệu của thi sĩ nữa. Xuân Quỳnh đã mượn hình tượng sóng để thể hiện nhịp điệu tâm hồn mình đang bùng cháy một tình yêu mãnh liệt, không chịu yên định mà đây biến động, khao khát. Qua hình tượng "sóng", Xuân Quỳnh đã diễn tả vừa cụ thể vừa sinh động những trạng thái, tâm trạng, những cung bậc tình cảm khác nhau trong trái tim của người phụ nữ đang rạo rực yêu đương. Mỗi trạng thái tâm hồn cụ thể của người phụ nữ đang yêu đều có thể tìm thấy sự tương đồng của nó với một khía cạnh, một đặc tính nào đó của sóng.

Mở đầu bài thơ là trạng thái tâm lí đặc biệt của một tâm hồn đang khao khát yêu đương, đang tìm đến một tình yêu rộng lớn hơn. Xuân Quỳnh đã diễn tả thật cụ thể cái trạng thái khác thường, vừa phong phú vừa phức tạp trong một trái tim đang cồn cào khao khát tình yêu. Tính khí của người con gái đang yêu, cũng như sóng vậy thôi, vốn mang trong nó nhiều trạng thái đối cực: "Dữ dội và dịu êm, ồn ào và lặng lẽ"... Và cũng như sóng, trái tim người con gái đang yêu không chịu chấp nhận sự tằm thường, nhỏ hẹp, luôn vươn tới cái lớn lao có thể đồng cảm, đồng điệu với mình: "Sóng không hiểu nổi mình, Sóng tìm ra tận bể" Có thể thấy, ngay trong khổ thơ đầu tiên này một nét mới mẻ trong quan niệm về tình yêu. Người con gái khao khát yêu đương nhưng không còn nhẫn nhục cam chịu nữa. Nếu "sóng không hiểu nổi mình" thì sóng nhất quyết từ bỏ nơi chật hẹp ấy để "tìm ra tận bể" đến với cái cao rộng bao dung. Thật là minh bạch và cũng thật là quyết liệt.

Nỗi khát vọng tình yêu xôn xao, rạo rực trong trái tim con người trong quan niệm của Xuân Quỳnh, là khát vọng muôn đời của nhân loại mà mãnh liệt nhất là của tuổi trẻ. Nó cũng như sóng, mãi mãi trường tồn, vĩnh hằng với thời gian. Từ ngàn xưa, con người đã đến với tình yêu và mãi mãi cứ đến với tình yêu. Con người, tình yêu bao giờ cũng là một khát vọng bất hủ:

Ôi con sóng ngày xưa

*Và ngày sau vẫn thế
Nỗi khát vọng tình yêu
Bồi hồi trong ngực trẻ*

Khi tình yêu đến như một tâm lí tự nhiên và thường tình người ta luôn có nhu cầu tự tìm hiểu và phân tích. Nhưng tình yêu là một hiện tượng tâm lí khác thường, đầy bí ẩn không thể giải thích bằng lí lẽ thông thường, làm sao có thể giải đáp được câu hỏi về khởi nguồn của tình yêu. Cái đi ền mà trước đó từng làm Xuân Diệu băn khoăn "Làm sao cắt nghĩa được tình yêu?" thì nay, một lần nữa lại được Xuân Quỳnh bộc bạch một cách hồn nhiên, thật dễ thương. Tình yêu cũng giống như sóng biển, như gió trời vậy thôi, làm sao mà lí giải được. Nó cũng tự nhiên, hồn nhiên như thiên nhiên, và cũng khó hiểu không ngờ như thiên nhiên:

*Sóng bắt đầu từ gió
Gió bắt đầu từ đâu
Em cũng không biết nữa
Khi nào ta yêu nhau.*

Tình yêu cũng gắn liền với nỗi nhớ khi xa cách. Nỗi nhớ của một trái tim đang yêu được Xuân Quỳnh diễn tả thật mãnh liệt. Một nỗi nhớ thường trực cả khi thức, cả khi ngủ, bao trùm lên cả không gian và thời gian. Một nỗi nhớ cồn cào, da diết, không thể nào yên, không thể nào nguôi. Nó cuộn tròn, dào dạt như những đợt sóng biển triền miên, vô hồi, vô hạn. Nhịp thơ trong suốt bài thơ này là nhịp sóng, nhưng rõ nhất, dào dạt, hăm hở, náo nức nhất, mãnh liệt nhất là ở đoạn thơ này:

Con sóng dưới lòng sâu

Con sóng trên mặt nước

Ôi con sóng nhớ bờ

Ngày đêm không ngủ được.

Và, như trên đã nói, vẫn là hình tượng song hành của sóng và em bồ sung, đắp đổi cho nhau nhằm diễn tả sâu sắc hơn, ám ảnh hơn tình yêu và nỗi nhớ cùng với lòng thủy chung vô hạn của một trái tim đang rạo rực yêu thương. Nỗi nhớ được diễn tả qua hình tượng con sóng nhớ bờ "ngày đêm không ngủ được" vẫn chưa đủ, chưa thỏa, lại được thể hiện một lần nữa qua nỗi nhớ trực tiếp của nhà thơ: "Lòng em nhớ đến anh, Cả trong mơ còn thức". Nỗi nhớ tràn đầy lòng yêu của nữ thi sĩ. Nỗi nhớ thường trực trong mọi không gian và thời gian, không chỉ tồn tại trong ý thức mà còn len lỏi trong tiềm thức, xâm nhập vào cả trong giấc mơ. Nhưng đòi hỏi, khao khát yêu đương của người con gái được bộc lộ thật mãnh liệt nhưng cũng thật giản dị song chỉ khao khát tới bờ cũng như em khao khát có anh! Tình yêu của người con gái thiết tha, mãnh liệt, trong sáng, giản dị, thủy chung, duy nhất. Qua hình tượng "sóng" và "em", Xuân Quỳnh đã nói lên thật chân thành, táo bạo, không hề giấu giếm cái khát vọng tình yêu sôi nổi, mãnh liệt của mình – một phụ nữ, một đi đâu thật hiếm thấy trong văn học Việt Nam.

Xuân Quỳnh viết bài thơ Sóng năm 1967, khi mà chị đã từng nếm trải sự đổ vỡ trong tình yêu. Song, người phụ nữ hồn nhiên tha thiết yêu đời này vẫn còn ấp ủ biết bao hi vọng, vẫn có một niềm tin vào hạnh phúc trong tương lai. Vừa tự động viên, an ủi mình, chị vừa tin vào cái đích cuối cùng của một tình yêu lớn như "con sóng nhất định sẽ tới bờ", "dù muôn vàn cách trở. Vì thế, ý thức về thời gian chưa làm cho chị lo âu mà chỉ làm cho chị thêm tin rằng:

Cuộc đời tuy dài thế

Năm tháng vẫn qua đi

Như biển kia dẫu rộng

Mây vẫn bay về xa.

"Sóng" là một bài thơ tình yêu rất tiêu biểu cho tư tưởng và phong cách thơ Xuân Quỳnh ở giai đoạn đầu. Một bài thơ vừa xinh xắn, duyên dáng, vừa mãnh liệt, sôi nổi, vừa hồn nhiên, trong sáng, vừa ý nhị, sâu xa. Sau này, khi đã nếm trải nhiều cay đắng trong tình yêu, giọng thơ Xuân Quỳnh không còn phớt phớt bốc men say nữa, nhưng cái khát vọng tình yêu vẫn tồn tại mãi mãi trong trái tim tràn ngập yêu thương của chị.

Bài văn mẫu: Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài thơ Sóng hay nhất

Tình yêu là đề tài muôn thuở của thơ ca, mỗi tác giả khác nhau lại có những cách thức, cách thể hiện riêng, làm phong phú hơn nữa đề tài này. Xuân Quỳnh cũng đóng góp vào thơ ca Việt Nam nhiều tác phẩm về đề tài tình yêu, nhưng nổi bật hơn cả là "Sóng". Với hai hình tượng sóng đôi, sóng và em đan kết, hòa quyện với nhau đã nói lên tâm hồn, cảm xúc đa dạng của người phụ nữ khi yêu và những khát khao hết sức nhân văn, cao cả.

Bài thơ được đặt nhan đề là *Sóng*, nhưng sóng không đơn thuần là một hình ảnh thực mà nó còn là biểu tượng của những làn sóng trong tâm hồn người phụ nữ khi yêu. Trong bài thơ có hai hình tượng nghệ thuật luôn tồn tại song song với nhau, là hình tượng sóng và hình tượng em. Sóng chính là ẩn dụ cho nỗi lòng, cho những cung bậc cảm xúc của người con gái khi yêu. Sóng và em tưởng tách bạch, riêng rẽ mà thực chất lại hòa quyện với nhau không ngờ.

Mở đầu bài thơ là những làn sóng vừa khẽ khàng vừa dữ dội xuất hiện

Dữ dội và dịu êm

Ồn ào và lặng lẽ

Sông không hiểu nổi mình

Sóng tìm ra tận bể

Hai câu thơ đầu sử dụng hàng loạt các tính từ mang tính chất đối lập nhau: dữ dội đối lập với dịu êm, ồn ào đối lập với lặng lẽ. Đây là những trạng thái khác nhau của con sóng, khi dữ dội, âm ỉ khi dịu êm, âm thanh khi cuồn cuộn, ồn ào, khi lặng lẽ lắng đọng. Cả hai câu thơ đầu sử dụng quan hệ từ và đã giúp làm nổi bật sự biến chuyển không ngừng của những lớp sóng theo trình tự thời gian. Nhưng đằng sau hình ảnh sóng đó chính là tâm hồn của người con gái khi yêu, họ cũng như những làn sóng khi sôi nổi mạnh mẽ, khi lại dịu dàng, âm thầm. Và hai trạng thái này cũng có sự biến chuyển không ngừng, luôn luôn chuyển hóa cho nhau, khiến cho tình yêu trở nên đa màu sắc và cung bậc cảm xúc hơn. Khổ thơ thứ hai, là sự cụ thể hóa nỗi khát khao mãnh liệt trong tình yêu đôi lứa: "Ôi con sóng ngày xưa/ Và ngày sau vẫn thế/ Nỗi khát vọng tình yêu/ Bồi hồi trong ngực trẻ". Cách Xuân Quỳnh sử dụng từ ngữ thật hay và

chính xác, “ngày xưa” “ngày sau” cách nói khái quát, bao hàm muôn đời, muôn thế hệ, tình yêu vẫn luôn là cung bậc cảm xúc đẹp đẽ và rạo rực nhất trong tâm hồn của những người trẻ tuổi.

Không thể ở mãi trong không gian nhỏ bé, chật hẹp, “em” tìm cách vượt thoát đến không gian rộng lớn, từ sông sóng tìm ra tận “bể”. Hai không gian tương phản nhau, một nhỏ bé – sông, một to lớn – bể, để nói lên khát khao yêu đương mãnh liệt của người con gái. Họ không rụt rè, sợ hãi mà khi yêu họ sẵn sàng từ bỏ sự ích kỉ, những e lệ để hướng đến một tình yêu lớn lao và tìm đi sự đồng điệu với tâm hồn của mình yêu.

Cắt nghĩa tình yêu là khát khao của thi nhân muôn đời, nhưng mấy ai có thể cắt nghĩa nổi, Xuân Diệu cũng đã từng bất lực mà nói rằng: “làm sao cắt nghĩa được tình yêu?”. Xuân Quỳnh cũng mang trong mình khát khao, cắt nghĩa, lí giải tình yêu. Đến đây sóng không còn là đối tượng để cảm nhận mà là đối tượng để chiêm nghiệm suy tư:

“Trước muôn trùng sóng bể

Em nghĩ về anh, em

Em nghĩ về biển lớn

Từ nơi nào sóng lên ?

Sóng bắt đầu từ gió

Gió bắt đầu từ đâu

Em cũng không biết nữa

Khi nào ta yêu nhau”

Trước không gian mênh mông của muôn trùng sóng bể, người con gái thật nhỏ bé, đang trăn trở, suy tư về tình yêu đôi lứa. Cô gái băn khoăn với câu hỏi sóng bắt đầu từ đâu và tìm ra câu trả lời, sóng có từ những cơn gió; nhưng với câu hỏi thứ hai “khi nào ta yêu nhau” dường như người con gái bất lực không thể tìm ra câu trả lời. Điều này như một lời khẳng định sự thiêng liêng, huyền bí của tình yêu, không thể cắt nghĩa, cũng không thể lí giải.

Ở khổ thơ tiếp theo nỗi nhớ như làn sóng ào ạt ủa về “*Con sóng dưới lòng sâu/ Con sóng trên mặt nước/ Ôi con sóng nhớ bờ/ Ngày đêm không ngủ được/ Lòng em nhớ đến anh/ Cả trong mơ còn thức*”. Những con sóng ào ạt xô bờ dù nằm sâu trong lòng đại dương, hay hiện hiện trên mặt nước, chúng đều có một quy luật chung là xô vào bờ. Và chính từ những con sóng của tự nhiên đó, Xuân Quỳnh liên tưởng đến sóng ở

trong lòng người con gái khi yêu. Nỗi nhớ tha thiết, khắc khoải, “ngày đêm không ngủ được” thời gian đằng đẵng, nối tiếp nhau dường như không có điểm đích. Và đặc sắc nhất là cách diễn tả nỗi nhớ: “*Lòng em nhớ đến anh/ Cả trong mơ còn thức*”. Nỗi nhớ dường như được đẩy lên thêm một bậc cảm xúc nữa, nó không chỉ đong đếm bằng thời gian, mà còn bằng tâm khảm, tồn tại như một lẽ dĩ nhiên trong tiềm thức người con gái khi yêu, bởi vậy nó vẫn khắc khoải trong từng giấc ngủ của nhân vật trữ tình.

Dẫu xuôi về phương bắc

Dẫu ngược về phương nam

Nơi nào em cũng nghĩ

Hướng về anh một phương

Trong tình yêu không tránh khỏi những chông chênh, khó khăn, sự xa xôi cách trở về không gian địa lí, nhưng không vì thế mà người con gái dễ dàng từ bỏ. Dù xuôi về bắc hay ngược về nam, người con gái vẫn sắt son, một lòng hướng về người mình yêu thương. Đây là lời khẳng định của tấm lòng thủy chung sắt son, quyết không thay đổi trước sự đổi thay của cuộc đời. Đồng thời cũng thể hiện một niềm tin mãnh liệt, tha thiết: “*Ở ngoài kia đại dương/ Trăm ngàn con sóng đó/ Con nào chẳng tới bờ/ Dù muôn vàn cách trở*”. Dù có muôn vàn khó khăn, bão táp nhưng khi yêu, con người có thể vượt mọi khó khăn, và chắc chắn sẽ tìm được bến bờ hạnh phúc.

“*Cuộc đời tuy dài thế/ Năm tháng vẫn đi qua/ Như biển kia dẫu rộng/ Mây vẫn bay về xa/ Làm sao được tan ra/ Thành trăm con sóng nhỏ/ Giữa biển lớn tình yêu/ Để ngàn năm còn vỗ*”. Những suy tư trăn trở về cuộc đời, chính là những phút lo âu của Xuân Quỳnh về cái hữu hạn của đời người trước cái vô cùng của thiên nhiên vũ trụ. Bởi vậy kết lại bài thơ là lời khẳng định sống tận hiến, hết mình với tình yêu. Khát vọng được tan ra, hòa nhập là khát vọng thật đẹp đẽ, cao cả. Nhưng cũng cần phải hiểu “tan ra” ở đây không đồng nghĩa với sự biến mất, mà là sự hòa quyện, dâng hiến cho tình yêu tận cùng, bỏ đi những ích kỉ cá nhân, hướng đến một tình yêu cao đẹp.

Những câu thơ cuối cùng của tác phẩm, lần sâu kí ức nơi người đọc bởi một tình yêu chân thành, sẵn sàng dâng hiến để có được tình yêu bất tử với vũ trụ. Với sự kết hợp hài hòa hai hình tượng sóng và em Xuân Quỳnh đã đem đến cho người đọc một tuyệt tác về tình yêu và cách ứng xử nhân văn trong tình yêu.

Dàn ý chi tiết: Cảm nhận hình tượng sóng và em trong bài thơ Sóng

1. Mở bài

- Xuân Quỳnh là một nữ sĩ tài ba, nhạy cảm, luôn khát khao hạnh phúc đời thường, thơ chị luôn dạt dào tình cảm, lòng trắc ẩn nhân hậu của một trái tim nữ tính.
- Bài thơ *Sóng* là một trong những bài tiêu biểu cho phong cách thơ Xuân Quỳnh.
- Nổi bật trong bài thơ là hai hình tượng “sóng” và “em”, đây là hai hình tượng có tính chất song hành, lúc tách đôi nhưng lúc lại hòa nhập.

2. Thân bài

2.1. Bản tính và khát vọng của “sóng” và “em” (khổ 1, 2)

- Sóng là một thực thể mang trong mình nhiều tính chất đối lập: dữ dội – dịu êm, ồn ào – lặng lẽ. Ẩn sâu hình ảnh sóng là hình ảnh “em”, bản tính của sóng chính là tính khí của “em” trong tình yêu.
- Con sóng không chấp nhận không gian “sông” chật hẹp, “không hiểu” nỗi sóng nên quyết liệt “tìm ra tận bể” khoáng đạt, để là chính mình. “Em” cũng vậy, cũng khát khao tìm được tình yêu để được yêu thương và thấu hiểu, được là chính mình.
- Bản chất của sóng từ “ngày xưa” đến “ngày sau” vẫn không hề thay đổi (vừa dữ dội vừa dịu êm ... luôn muốn tìm ra biển lớn). Đó cũng chính là khát vọng muôn đời của “em”: được sống trong tình yêu bằng cả tuổi trẻ.

2.2. Những nỗi niềm của “em” về “sóng”, về tình yêu (khổ 3, 4)

- Đối diện với “muôn trùng sóng bể”, “em” đã có những suy tư, khát khao nhận thức bản thân, người mình yêu, “biển lớn” tình yêu.
- “Em” băn khoăn về khởi nguồn của “sóng” rồi tự lí giải bằng quy luật của tự nhiên, nhưng rồi tự nhận thấy rằng khởi nguồn của sóng, thời điểm bắt đầu tình yêu thật bí ẩn. (Liên hệ câu thơ: “Làm sao cắt nghĩa được tình yêu ...” trong bài *Vì sao* của Xuân Diệu).

2.3. Nỗi nhớ, lòng thủy chung của “sóng” và “em” (khổ 5, 6, 7)

- “Sóng” nhớ đến bờ: nỗi nhớ bao trùm không gian (dưới lòng sâu – trên mặt nước), dằng dặc theo thời gian (ngày - đêm), nhớ đến “không ngủ được”.
- “Sóng nhớ bờ” chính là “em” nhớ “anh”, nỗi nhớ của “em” cũng bao trùm không gian, thời gian, thậm chí thường trực trong tiềm thức, trong suy nghĩ “cả trong mơ còn thức” (liên hệ nỗi nhớ trong bài *Thuyền và biển* của Xuân Quỳnh).

- Dù “xuôi về phương bắc” hay “ngược về phương nam”, trải qua sóng gió cuộc đời thì lòng “em” vẫn luôn hướng về “phương anh”. Đó là phẩm chất thủy chung son sắt của “em” trong tình yêu.

- Con sóng cũng táo bạo, chủ động và thủy chung như “em”, dù trôi dạt phương nào thì đích đến cuối cùng vẫn là bờ.

2.4. Khát vọng tình yêu vĩnh cửu của “em”(khổ 8, 9)

- “Em” luôn trăn trở, lo âu, bất an về sự nhỏ bé của mình trước cuộc đời rộng lớn, sự hữu hạn của tình yêu trước thời gian vô hạn, sự dễ đổi thay của lòng người trước dòng đời đầy biến động.

- Ân sâu trong ý thơ vẫn là niềm tin, hi vọng mãnh liệt vào sức mạnh của tình yêu như mây có thể vượt qua biển rộng “Như biển kia dẫu rộng ... bay về xa.”

- Sóng chính là biểu tượng cho tình yêu mãnh liệt, trường tồn bởi vậy “em” khát khao được “tan ra” “thành trăm con sóng nhỏ” để được sống hết mình trong “biển lớn tình yêu”, để tình yêu bất diệt, vĩnh cửu.

- Đó cũng là khát khao chia sẻ và tan tình yêu nhỏ bé với tình yêu chung rộng lớn của cuộc đời.

3. Kết bài

- Nêu cảm nhận về hai hình tượng: “sóng” được khám phá dựa trên sự tương đồng, hòa hợp với “em”. Hình tượng “em” vừa mang nét truyền thống (thủy chung, dịu dàng) lại vừa mang nét hiện đại (chủ động tìm tình yêu, táo bạo thể hiện nỗi nhớ, niềm lo).

- Khái quát giá trị nghệ thuật: xây dựng thành công hình tượng “sóng” ngôn từ, hình ảnh trong sáng bình dị, ...

- Bài thơ đã diễn tả tình yêu của người phụ nữ: thiết tha, nồng nàn, thủy chung. Từ đó cho thấy tình yêu là một thứ tình cảm cao đẹp, hạnh phúc lớn lao của con người.